

Prima instanță: Judecătoria Edineț (sediul central), (jud. I. Dragulean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Niculcea Ghenadie, reprezentat de avocatul Lungu Cristina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Niculcea Ghenadie împotriva lui Niculcea Veaceslav cu privire la partajarea în natură a proprietății comune și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Niculcea Ghenadie și menținută hotărârea din 19 ianuarie 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2020, Ghenadie Niculcea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Niculcea cu privire la partajarea în natură a proprietății comune și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, determinarea bunurilor concrete care trec în proprietatea fiecărui moștenitor se face prin partajul averii succesoriale, care reprezintă operațiunea juridică prin care încetează coproprietatea prin împărțirea în natură sau prin echivalent bănesc a bunurilor aflate în coproprietate.

Astfel, potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXX, amplasat în sat. XXX r-ul XXX, îi aparține lui, dobândind $\frac{1}{4}$ cotă-parte în baza certificatului de moștenitor legal nr. 12828 din 09 decembrie 2016 și $\frac{1}{2}$ cotă-parte în baza contractului de donație nr. 13388 din 23 decembrie 2016. La fel, și lui Niculcea Veaceslav îi aparține dreptul de proprietate a $\frac{1}{4}$ cotă-parte din întregul bun imobil cu nr. cadastral XXX, pe care l-a dobândit în baza certificatului de moștenitor legal nr. 1321 din 09 februarie 2018.

Bunul imobil cu nr. cadastral X, amplasat în sat. X r-ul X, este un bun imobil partajarea căruia în natură nu este posibilă, motiv din care urmează a se purcede la aplicarea prevederilor art. 561 alin. (3) lit. (a) Cod civil, care stipulează că dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este comod partajabil în

natură, partajul se face prin atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună.

Potrivit certificatului de evaluare a bunului imobil eliberat la 09 iulie 2020, valoarea acestuia constituie 64 034 de lei.

Astfel, în viziunea reclamantului bunul imobil cu nr. cadastral XXX, urmează a fi partajat între coproprietarii Niculcea Ghenadie și Niculcea Veaceslav, în următoarea modalitate: întregul bun imobil să fie atribuit în natură lui Ghenadie Niculcea în schimbul unei sulte ce constituia suma de 16 008,50 de lei, respectiva sumă fiind costul cotei-părți de $\frac{1}{4}$, ce-i revine lui Niculcea Veaceslav.

Pentru a ajunge la un numitor comun, la 04 august 2020, a fost efectuată o adresare către Niculcea Veaceslav cu cerere în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului privind partajul bunului imobil. Cererea prealabilă a fost recepționată, însă ultimul nu a manifestat o reacție care ar da de înțeles că, dorește să colaboreze pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă.

Referitor la cheltuielile de judecată suportate de către reclamant pentru acordarea asistenței juridice și achitarea taxei de stat, a indicat că acestea urmează a fi compensate integral din contul pârâtului Niculcea Veaceslav. Or, cheltuielile pentru asistența juridică suportate de către părți fac parte din cheltuieli de judecare a cauzei, iar recuperarea acestora este o practică obișnuită pentru majoritatea legislațiilor naționale și lipsa unui mecanism real de asigurare a recuperării cheltuielilor de judecată este un factor ce diminuează autoritatea actului de justiție care urmează a soluționa corect și uniform problema atribuirii cheltuielilor de judecată.

În această ordine de idei a explicat că, necesitatea și rezonabilitatea cheltuielilor se determină prin faptul acțiunilor întreprinse de avocat – întocmirea și prezentarea în instanță a actelor procedural necesare, urmărirea mersului procesului și realizarea căilor de atac și nu doar participarea în cadrul ședinței de judecată.

Drept urmare, caracterul rezonabil al onorariului avocatului a fost stabilit în coraport cu recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele judecătorești a cheltuielilor de asistență juridică aprobate de Uniunea Avocaților din RM, astfel, cheltuielile au fost reale, necesare și raționale de unde rezultă necesitatea și obligativitatea pârâtului de a achita integral cheltuielile suportate de către reclamant.

În instanță a solicitat să fie dispusă atribuirea în natură lui Niculcea Ghenadie a bunului imobil cu nr. cadastral XXX, amplasat în sat. X r-ul XXXX, iar pârâtului Niculcea Veaceslav să-i fie atribuită suma de 16008,50 de lei cu titlu de sultă bănească, ceea ce constituie $\frac{1}{4}$ din valoarea bunului imobil; încasarea de la pârâtul Niculcea Veaceslav în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, a taxei de stat în sumă de 1440 lei achitată la depunerea acțiunii în instanță și a cheltuielilor judiciare ce vor interveni în legătură cu soluționarea litigiului.

Prin hotărârea din 19 ianuarie 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul central), cererea de chemare în judecată depusă de către Niculcea Ghenadie împotriva lui Niculcea Veaceslav cu privire la partajarea în natură a proprietății comune și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă parțial.

A fost partajat în natură și atribuit în proprietatea personală a lui Niculcea Ghenadie bunul imobil cu nr. cadastral XXX amplasat în com. X sat. X r-nul XXX, estimat la prețul de 64 034 de lei, în schimbul unei sulte bănești achitată lui Niculcea Veaceslav.

A fost încasat de la Ghenadie Niculcea în beneficiul lui Niculcea Veaceslav sultă bănească în mărime de 16008,50 de lei, ce constituie echivalentul cotei-părți a ultimului în proporție de $\frac{1}{4}$ din bunul imobil cu nr. cadastral XXX amplasat în com. X sat. X r-nul XXX.

A fost încasat de la Niculcea Veaceslav în beneficiul Ghenadie Niculcea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 de lei.

În rest cerințele lui Niculcea Ghenadie au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

A fost încasat de la Niculcea Veaceslav în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 480,26 de lei.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de Niculcea Ghenadie și menținută hotărârea din 19 ianuarie 2021 a Judecătorei Edineț (sediul central).

Pentru a hotărî astfel, instanțele au reținut că în cadrul ședinței de judecată din instanța de fond, pârâtul Niculcea Veaceslav și-a exprimat acordul referitor la modalitatea partajării propuse de reclamant, și anume lui Niculcea Ghenadie să-i fie atribuit în natură întregul bun imobil, iar lui să-i fie achitată sulta bănească în contul a $\frac{1}{4}$ cotă parte din bunul respectiv.

Cu privire la pretenția reclamantului referitor la încasarea cheltuielilor de judecată, instanțele ținând cont de prestația avocatului în prezenta cauză, specificul acțiunii înaintate și munca efectiv depusă de avocat în legătură cu examinarea prezentei cauze, termenii de examinare, precum și luând în considerație că ambele părți au de suportat cheltuieli pe parcursul examinării cauzei pe rolul instanței de judecată, mai luând în considerație că partea pârâtă, a fost de acord cu pretențiile reclamantului în modalitatea admisă de instanță, la fel, având în vedere faptul că pretențiile reclamantului au fost admise de instanță conform prevederilor art. 212 alin. (5) Cod de procedură civilă, iar pe parcursul examinării cauzei partea pârâtă în mod repetat și-a reiterat poziția despre recunoașterea parțială a pretențiilor înaintate, au considerat necesar de a compensa parțial reclamantului din contul pârâtului cheltuielile de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2000 lei, apreciindu-le drept reale, necesare și rezonabile.

La 15 iulie 2021 (prin oficiul poștal), Niculcea Ghenadie, reprezentat de avocatul Lungu Cristina, a contestat cu recurs decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe în partea în care acțiunea a fost respinsă cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 17 iunie 2021, expediată părților la 27 iulie 2021, recepționată de recurent la 29 iulie 2021. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat

recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Niculcea Ghenadie, reprezentat de avocatul Lungu Cristina, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Niculcea Ghenadie, reprezentat de avocatul Lungu Cristina, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă

argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Niculcea Ghenadie, reprezentat de avocatul Lungu Cristina.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Niculcea Ghenadie, reprezentat de avocatul Lungu Cristina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru